

№ 10 (689)
Листопад 2009 р.

Щомісячник Вінницького національного
технічного університету

Найсвіжіші університетські новини на сайті <http://www.impuls.vstu.vinnica.ua/>

(стор. 4)

Магістр Тетяна Ярошенко

Колонка головного редактора

ЙОГО БОЇТЬСЯ ВІРУС ГРИПУ

У зв'язку із запровадженням Кабінетом Міністрів України карантину у дев'яти областях України, в тому числі і у Вінницькій, студенти нашого ВНЗ пішли на вимушені канікули, а усі заплановані на цей період культурно-просвітницькі та розважальні заходи довелось відмінити.

Начебто, і нічого страшного, якби не скасований День студента, який у стінах нашого університету щороку святкується весело і цікаво, і традиційні ігри КВН, і т. і. З цих, і не тільки, причин наші активні студенти, які у переважній своїй більшості не звикли бити байдики — засумували...

Щоб рятувати молодь від вимушеної осінньої депресії та від можливих хвороб, ми радили їм сміхотерапію. Саме цей метод використовують, хоча й не для лікування, але для профілактики багатьох захворювань. Сміх — найкращий засіб від депресії. Адже коли людина сміється, її організм виробляє ендорфіни — гормони радості. Саме вони і примушують людину, яка «впала» у депресію повернутись до життя. Сміх не тільки стимулює вироблення в організмі людини гормонів радості та щастя. Під час сміху активно починають працювати клітини організму, які борються з інфекційними захворюваннями, збільшується кількість антитіл імуноглобуліну, що й збільшує опір організму респіраторним захворюванням, в тому числі ГРВІ та грипу.

Крім того, коли надворі осінньо-зимова прохолода, від посмішки, як співаєється у відомій дитячій пісні, «станет всем теплей». Переконана, що від вашої посмішки стане тепліше і радісніше на душі вашим колегам, підлеглим і, навіть, керівництву. Тож, посміхайтесь! Бо сміх — це універсальні ліки, на які не потрібен рецепт, за якими немає необхідності іти в аптеку та стояти в черзі, які не мають побічної дії та протипоказань.

Тому, якщо хочете підвищити свій імунітет — дивіться комедії, слухайте і розповідайте анекдоти, ведіть активний спосіб життя, займайтесь спортом, слухайте улюблену музику, співайте, танцюйте, думайте позитивно, кохайте і посміхайтесь! Бо вірус грипу боїться сміху!

Анна ПИСКЛЯРОВА,
проректор з виховної роботи,
головний редактор часопису «Імпульс»

Абітурієнт-2010

РОЗДУМИ НАД

У вівторок 13 жовтня 2009 року з міністерства до університету надійшли нові умови прийому до вищих навчальних закладів, котрі діятимуть під час вступної кампанії 2010 року. На основі цих умов кожний ВНЗ зобов'язаний до 1-го листопада розробити власні правила прийому на 2010 рік і оприлюднити їх на своєму сайті та узгодити з міністерством.

В чому ж полягають відмінності між новими умовами прийому та тими умовами, які діяли у 2009 році?

Таких відмінностей сім:

1) встановлена однакова норма для усіх ВНЗ по кількості дисциплін, сертифікати з яких будуть враховуватись під час конкурсного зарахування — три, причому для усіх є обов'язковим сертифікат з української мови та літератури та сертифікат з історії України при вступі на гуманітарні напрями підготовки і з математики — при вступі на усі інші напрями, а третій сертифікат повинен бути з дисципліни із числа тих, що включені в перелік для сертифікації, але за вибором вищого навчального закладу, оприлюдненим в правилах прийому до 1-го листопада нинішнього року;

2) абітурієнти пільгових категорій, тобто, інваліди, сироти, чорнобильці та діти загиблих воїнів, правоохоронців і шахтарів, матимуть право лише в один ВНЗ вступати за пільговими умовами — у цей ВНЗ вони подають оригінали пільгових документів, а в усі інші ВНЗ, куди подаватимуть копії документів, вони зобов'язані вступати на загальних умовах за конкурсом;

3) виділяється до 25 % місць державного замовлення по кожному напрямку підготовки для цільового прийому за окремим конкурсом за направленнями обласних управлінь освіти;

4) враховуватиметься в сумарному конкурсному балі середній бал шкільного атестату, визначений у 12-бальній шкалі;

5) вилучені із категорій, які можна приймати за співбесідою, призери Всеукраїнського конкурсу робіт, виконавчих членами Малої Академії Наук;

6) знову дозволено кращих випускників технікумів і коледжів приймати одразу на 2-й чи 3-й курси на споріднені спеціальності за індивідуальними графіками навчання;

7) при зарахуванні випускників бакалаврату до магістратури обов'язковим стає іспит з іноземної мови.

Аналізуючи ці нововведення, я прийшов до наступних висновків:

Висновок перший — введення однакової кількості сертифікатів для вступу на усі напрями підготовки в усіх ВНЗ — це позитив, адже тепер не буде вищих навчальних закладів, які «зазиватимуть» до себе спрощенням вступних умов. До речі, вступникам до ВНТУ необхідно буде крім сертифікату з української мови та літератури і сертифікату з математики подати ще й третій сертифікат з фізики або хімії (враховуватиметься вища оцінка).

Висновок другий — умова, яка вимагає враховувати пільги лише у тому ВНЗ, куди подані оригінали документів про пільги, і обмежує право пільговиків подавати в усі інші ВНЗ копії документів про пільги, є нормою, яка порушує конституційні права абітурієнтів-пільговиків подавати копії документів в усі, обрані ними ВНЗ, як це дозволено абітурієнтам не пільгових категорій. Пропустивши цю норму, юристи міністер-

НОВИМИ УМОВАМИ ПРИЙОМУ ДО ВНЗ

ства «підставили» міністра. Адже в разі, якщо у якомусь ВНЗ, до якого пільговик подав оригінали документів, місць виявиться менше, ніж заяв, і він не буде зарахований, і якщо в інших ВНЗ цей пільговик не пройде за загальним конкурсом, то він легко через суд оскаржить цей пункт умов прийому і буде зарахований за рішенням суду, зруйнувавши цим самим список зарахованих в облюбований ним ВНЗ і породивши нові скарги. Тож, щоб не попадати під судові приписи, у ВНТУ прийнято рішення враховувати при зарахуванні абітурієнтів пільгових категорій не лише оригінали пільгових документів, а і копії, звичайно ж, з представленням оригіналів протягом 5 днів після оголошення списків рекомендованих до зарахування.

Висновок третій — встановлення окремого конкурсу для цільового прийому за направленнями обласних управлінь освіти — це, по-перше, передача права на прийняття рішення про зарахування до університетів від приймальних комісій ВНЗ до обласних управлінь освіти, яким достатньо буде для забезпечення гарантованого вступу потрібної людини лише не видавати направлень більше 25 % від плану прийому, а по-друге, це погіршений варіант тієї норми, яка існувала раніше, про зарахування за окремим конкурсом випускників Центрів довузівської підготовки при університетах, і яку і президент держави і міністр освіти та науки називали джерелом корупції. Але у ВНТУ знайдено дуже простий і ефективний спосіб боротьби з делегуванням обласними управліннями освіти до нашого університету слабких абітурієнтів — ми прийняли рішення підняти поріг мінімальної оцінки по кожній дисципліні для претендентів на місце державного замовлення зі 124 до 140 балів.

Висновок четвертий — врахування у сумарному конкурсному балі, який складатиметься із трьох оцінок, виражених у 200-бальній шкалі, середнього балу шкільного атестату, не приведенного до 200-бальної шкали, а вираженого у 12-бальній шкалі — це злий жарт міністерських противників врахування середнього балу атестату. Адже у цьому випадку для того, щоб звести до нуля вплив середнього балу атестату на сумарний конкурсний бал, достатньо, наприклад, замість трьох оцінок по 150 балів кожна з сертифікованих дисциплін поставити оцінки по 153 бали, що не виходитиме за межі похибки, дозволеної критеріями оцінок тестових робіт. Але і з цим можна боротися — оскільки середній бал атестата тепер є рівноправною складовою сумарного конкурсного балу, то у ВНТУ прийнято рішення і відносно нього також встановити поріг — ми не будемо приймати для конкурсного зарахування на місяць державного замовлення документи від абітурієнтів, у яких середній бал атестата буде меншим 6 балів за 12-бальною шкалою. Нагадаю, що у 2009 році до нас поступили більше 100 абітурієнтів, у яких були солідні оцінки рівня 150—160 балів у сертифікатах незалежного оцінювання, але стояли «двійки» з однієї чи кількох дисциплін у шкільному атестаті, середній бал якого не перевищував 4 балів. Тож, за новими правилами абітурієнтів з такими атестатами у студенти ми більше не прийматимемо.

Висновок п'ятий — вилучення права (услід за медалістами шкіл) призерам Всеукраїнського конкурсу МАН вступати за співбесідою, це є кроком назад, оскільки, фактично, убиває Малу Академію Наук, в лоні якої розвивалась креативність у розумних школярів — хто із батьків тепер буде витратити вихідні дні для супроводу своїх толкових дітей до обласних центрів у відділення Малої Академії Наук, творчість у якій віднині ніяк не буде заохочуватись? Вони краще віддадуть своїх дітей до спортивних шкіл, адже за спортивні медалі і квартири дають, і премії, і ордени. Але ж варто було б пам'ятати, що Греція створила не фізична міць жителів Спарти, а розум жителів Афінів.

Висновок шостий — повернення дозволу кращим випускникам технікумів і коледжів вступати не лише на перший курс за скороченою програмою, але і на другий та третій курси за індивідуальними графіками — це є плюсом нинішніх умов прийому до ВНЗ. Завдяки цій умові у ВНТУ знову будуть поновлені договори з технікумами і коледжами про погодження програм дисциплін та встановлення перехідного року ліквідації різниці у програмах за вечірньою та заочною формами навчання для зарахування в залежності від успішності ліквідації цієї різниці одразу на 2-й чи 3-й курси бакалаврату.

Висновок сьомий — введення вступного іспиту з іноземної мови для бакалаврів, що вступають до магістратури, не корелюється з тим, що згідно з проектом Закону про зміни до Закону про вищу освіту після прийняття цього закону усі бакалаври, які мають намір отримати повну вищу освіту, будуть вступати в магістратуру, а спеціалістів ВНЗ уже не випускатимуть зовсім. І до того ж, навіщо випускникам бакалаврату після складання ними Державного іспиту з іноземної мови через місяць знову складати вступний іспит з іноземної мови? Це ж абсолютно непродуктивні витрати на оплату праці викладачів іноземної мови! Особливо ж за умови, що бакалаврський диплом не свідчить про повну вищу освіту, і згідно з законом усім тим, хто вчився на бакалавраті за державним замовленням і позитивно атестований, ВНЗ просто зобов'язані надати можливість отримати повну вищу освіту, яка за новим законом матиме лише один рівень — магістр. На думку ректорату ВНТУ, для зарахування на вакантні місця державного замовлення в магістратуру, які залишаться після зарахування усіх бакалаврів, що навчались на місцях державного замовлення, доцільно формувати конкурсний бал із поділеної на два суми середнього балу бакалаврського диплому та оцінки Державного іспиту з іноземної мови.

Отакі думки у мене виникли після ознайомлення з умовами прийому до ВНЗ у 2010 році.

**Борис МОКІН, ректор ВНТУ,
доктор технічних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України,
академік АПН України**

Передрук із персонального сайту Мокіна Б. І.
<http://www.mokin.com.ua/>

Випуск магістрів

52 НАУКОВІ ПРАЦІ, 39 ПАТЕНТІВ УКРАЇНИ НА ВИНАХІД – такий доробок Сергія Богомолва.

Хлопець очолив таблицю наукового рейтингу не лише свого потоку магістрів, а й усіх попередніх років

Ось і завершився напружений навчальний період магістерської підготовки. Більше року минуло з того часу, коли нинішні випускники постали в нашому університеті, як його гордість і надія – як магістранти наукового напрямку. Зауважимо, що це були творчо спрямовані, завзяті студенти, які відразу взялися до штурму вершин науки. Навчальна програма у магістратурі ВНТУ побудована таким чином, що дає змогу комплексно охопити необхідний для майбутнього науковця обсяг знань, умінь та навичок. Згідно з вимогами Болонського процесу загальноєвропейська специфіка навчальної програми підготовки магістрів зорієнтована на формування індивідуальних планів магістрантів. Таким чином, кожен студент магістратури мав змогу вільно вибирати необхідний блок дисциплін за напрямом своїх наукових досліджень. Вочевидь, це стало реальним поштовхом успішного навчання в магістратурі. Для магістрантів було сформовано одинадцять типів навчальних потоків для вивчення дисциплін магістерської підготовки, тобто усі магістранти мали змогу навчатися в одинадцяти різних об'єднаннях груп, і це дало можливість максимально індивідуалізувати навчальний процес в магістратурі ВНТУ, оптимізувати графік його проведення та розклад занять магістерської підготовки. Добрими помічниками були старости потоків та старости груп, які допомагали організовувати навчальний процес у потоках і групах.

Магістри мають неабиякі наукові здобутки. Найвищий науковий рейтинг за кількістю наукових публікацій, перемог у наукових конкурсах і олімпіадах мають магістри інститутів ІТКІ та АЕКСУ. Особливо пишаємося науковими здобутками магістра інституту ІТКІ Сергія Богомолва (науковий керівник – д. т. н., професор Олексій Азаров). Сергій очолив таблицю наукового рейтингу не тільки свого потоку магістрів, а й усіх потоків попередніх років. Сергій Богомолв має в своєму активі 52 наукові праці, з них – 39 патентів України на винахід.

Магістранти наукового напрямку протягом навчання в магістратурі брали активну участь в олімпіадах та конкурсах наукових робіт різного рівня. Переможцями і призерами республіканських олімпіад стали Олексій Тимошенко (ІНБТЕГП), Олександр Ремінний (ІНАЕКСУ), Володимир Рибак (ІНІТКІ), Тетяна Слободяник (ІНМ), Микола Гречанюк (ІНМТ), Тетяна Ярошенко (ІНМТ), а республіканського конкурсу наукових робіт – магістри Дмитро Дудник (ІНРТЗП), Сергій Богомолв (ІНІТКІ), Майя Васильська (ІНРТЗП), Антон Килимчук (ІНЕЕЕМ), Володимир Рибак (ІНІТКІ), Микола Гречанюк (ІНМТ), Тетяна Філіпович (ІНІТКІ), Дмитро Бакалець (ІНМТ), Сергій Кравченко (ІНРТЗП), Марина Кутіна (ІНЕЕЕМ), Юрій Ляшенко (ІНІТКІ), Марія Юхимчук-Войтко (ІНАЕКСУ), Аліна Остапенко (ІНІТКІ), Тетяна Молодецька (ІНМТ), Олег Ходор (ІНРТЗП), Марія Барабан (ІНРТЗП).

Швидкоплинно минув рік напруженої роботи, і нині, в епіцентрі осені 2009 року, ми відсвяткували випуск наших магістрів і разом з тим – початок їхньої самостійної праці. Підбиті підсумки переконують: час навчання в магістратурі не минув марно і озброїв випускників-магістрів необхідними знаннями та навичками самостійної роботи, які особливо стануть у пригоді тим з них, хто продовжує своє навчання в аспірантурі ВНТУ.

Почесні магістри ВНТУ

Хочеться побажати усім випускникам магістратури міцного здоров'я, щастя, успішності в житті, які стануть надійною опорою для наукових дерзаних. Тож, не заспокоюйтесь на досягнутому, шановні магістри: в царині науки є багато білих плям, навіть не позначених ще на мапі наукових досліджень. Нехай же дороговказом для вас стане бажання бути корисним для рідної держави, українського народу і своєї альма-матер – Вінницького національного технічного університету.

Тож, творчого неспокою вам, натхнення і, звичайно, нових досягнень! А далі – словами відомого українського поета Василя Симоненка:

Світе мій, гучний,

мільйонноокий, пристрасний, збурунений, німий!

Дай мені свій простір і неспокій,

сонцем душу жадібну налий.

Дай мені у думку динаміту.

Дай мені любові, дай добра.

Гуркочи у душу мою, світе,

хвилями прадавнього Дніпра!..

Для вас, дорогі випускники, самостійне життя тільки розпочинається. Нехай же вам завжди таланить на життєвій ниві.

Щасливих вам доріг!

Світлана БЕВЗ,
заступник директора ІНМАД з магістратури,
кандидат технічних наук, доцент

Розпочав роботу Єдиний інтернет-банк даних прогресивних екологічних рішень, товарів та послуг України «ЕкоПошук». Проект реалізується за підтримки Міністерства охорони навколишнього природного середовища України та Державного комітету України по водному господарству.

Налагоджує взаємодію між розробниками системи та екологами завідувач кафедри моніторингу та моделювання складних систем нашого ВНТУ, завідувач науково-дослідної лабораторії ЕДЕМ, доктор технічних наук, професор Віталій Мокін. Віталій Борисович одночасно є позаштатним радником міністра охорони природи України та Голови Держводгоспу.

На вістрі часу

НА ДОПОМОГУ ЗАХИСНИКАМ ДОВКІЛЛЯ www.ecoposhuk.com.ua

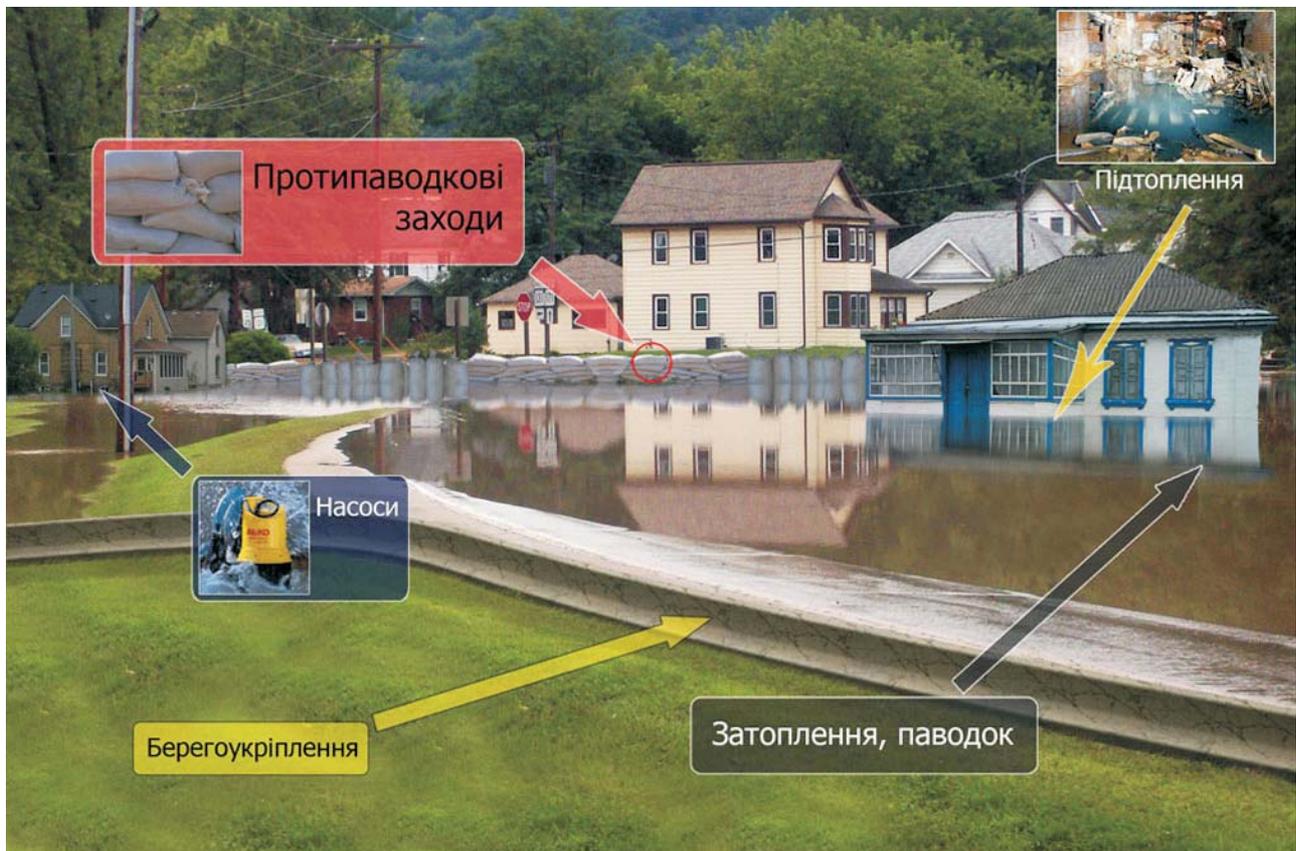
Екологічні установи та підприємства здебільшого інерційно співпрацюють зі звичними, перевіреними постачальниками різних товарів та послуг. Однак, вимоги постійно зростають, а наука та техніка пропонує усе кращі рішення і водночас дешевші. Мінприроди та Держводгосп відшукує та вивчає досвід провідних виробників екологічних товарів та послуг. Однак, така діяльність не може бути ефективною без створення єдиного банку даних про сучасні екологічні рішення, товари та послуги. А отже і без сучасних веб-технологій, які здатні забезпечити вільний доступ фахівців до банку даних і постійне оновлення інформації у ньому як самими виробниками, так і досвідченими фахівцями – у вигляді експертних оцінок.

Отож, нині є нагальним створення єдиного загальнодоступного через Інтернет інформаційного банку даних, де постійно накопичувалась би та оновлювалась інформація про прогресивні екологічні нароби. Системний підхід щодо розв'язання цієї задачі нині здійснюється творчим колективом вінницьких вчених та програмістів. Подібні інтернет-системи існували й раніш, але вони досить недоско-

налі. Хибують або своєю універсальністю, всеохопністю, або навпаки – аж занадто вузькою спрямованістю, часто містять недостовірну інформацію та є незручними у використанні.

На відміну від них система «ЕкоПошук» чітко орієнтована на екологів-практиків. На фахівців, які покликані мінімізувати техногенний вплив на довкілля, які займаються моніторингом довкілля, екологічним контролем та управлінням, управлінням водним господарством. «ЕкоПошук» прислужиться також і органам державної влади, місцевого самоврядування, а врешті, й пересічним громадянам, які переймаються станом довкілля.

Ця система забезпечить поєднання інтересів та можливостей науковців та екологів-практиків. Зараз практично неможливо дізнатись про основні можливості тих чи інших наукових колективів. Ті, хто формує програми та плани фінансування на рік та оголошує тендери, повинні бути б знати який досвід є в країні та за кордоном для розв'язання поставлених ними задач. А науковцям потрібні свіжі ідеї – ідеї від практики. Навіть і самим науковцям було б легше

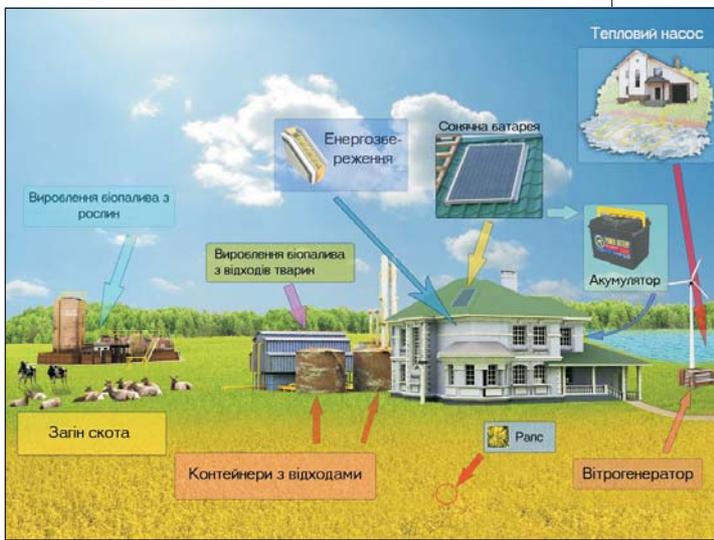
Захист від паводку (Ілюстрація комплексного рішення)

налагоджувати співпрацю, якщо б вони знали можливості колег. На сайтах установ, на жаль, багато застарілої інформації або є лише узагальнені відомості. Іноді важко знайти і самі сайти установ.

Одним із найважливіших джерел інформації при виборі того чи іншого рішення є експертні оцінки. Веб-система міститиме оцінки лише працівників державних екологічних установ або представників авторитетних підприємств. У системі планується розміщувати лише такі рішення, товари та послуги, які пройшли практичні випробування та вже десь використовуються.

Банк даних пропонуватиме як вітчизняні, так і закордонні рішення та продукцію, але основним пріоритетом буде пошук конкурентноздатних вітчизняних пропозицій. Інформація наукових установ Національної академії наук України, державних галузевих академій та вищих навчальних закладів розміщується безкоштовно.

Доступ до усієї інформації банку даних теж безкоштовний. Уся інформація в системі «ЕкоПошук» доступна як українською, так і російською мовами за двома адресами: www.ecoposhuk.com.ua та www.ecopisk.com.ua

Екологічний будинок

У системі ведеться розділ новин, де розміщуються повідомлення про нові надходження. До того ж акцент робиться на прогресивних рішеннях, які зменшують негативний вплив на довкілля і водночас дають реальний економічний ефект, забезпечуючи економію енергії, сировини, часу та ін.

Розроблені спеціальні схеми комплексних рішень, де у зручній графічній формі можна вибрати ті чи інші види рішень та товарів, які в комплексі розв'язують проблеми чи задачі, які є найбільш актуальними: «Моніторинг», «Картографія», «Екологічний будинок», «Захист від паводку», «Моніторинг на підприємстві». Для отримання інформації достатньо вибрати потрібну схему та мишею натиснути на назву відповідного товару чи його зображення. Дизайн ілюстрацій комплексних рішень розробив студент нашого університету Вячеслав Мальований за проектами професора Віталія Мокіна.

Основна мета проекту — зібрати в єдиній системі відповіді на основні питання екологів-практиків, пов'язані з моніторингом та охороною довкілля. Проект динамічно розвивається. Усі рекомендації щодо його удосконалення та корисну інформацію надсилайте Віталію Мокіну або розробникам системи через сайт системи.

Конференції

ПРІОРИТЕТ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧИМ, ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТИМ ТЕХНОЛОГІЯМ

Науково-технічний семінар з проблем енергозбереження та природокористування працюватиме в Інституті будівництва, теплоенергетики та газопостачання нашого університету. Тут науковці та виробничники періодично обмінюватимуться інформацією про останні досягнення в теплоенергетиці, житлово-комунальному господарстві, будівельній та інших галузях.

Такий семінар зорганізувати вирішили дві сотні науковців і інженерів з Києва, Одеси, Рівного, Львова, Дніпропетровська, Сімферополя, Коростеня, Немирова — учасники конференції «Енергозбереження в галузях національного господарства», що відбулась на базі ІнБТЕГП за підтримки МОНУ, Академії будівництва України та Вінницької ОДА.

Помилково вважається, що Україна має нестачу енергоресурсів. Забезпечення власними джерелами складає 41 %, тобто на такому ж рівні, як Франція і Німеччина. Але споживаємо втричі більше, ніж в середньому Європа.

На конференції були представлені дослідження з використання енергозберігаючих конструкцій житлових будівель та їх оснащення сонячними батареями. Зазначалось, що при проектуванні і будівництві висотних будівель фундаментобудування складає 40—50 % від кошторисної вартості будівлі. Використання ефективних видів будівельних конструкцій (як надземної так і підземної частини будівлі) сприятиме енергозбереженню в будівельній галузі.

Нині енергозбереження в будівництві, комунальному господарстві, теплоенергетиці, а також використання поновлюваних джерел енергії є найбільш актуальною задачею, яка дозволить не тільки зменшити залежність України від імпорту первинних енергоресурсів, але й суттєво скоротити техногенне навантаження на навколишнє середовище.

Зауважувалось, що використання природного газу має мінімізуватись, а обладнання, що його використовує, повинно бути модернізованим. У доповідях акцентували і на енергозбереженні при виробництві енергії на ТЕЦ — пропонувались енергоефективні системи з прибудованими турбінами і системи акумуляції енергії з використанням пікових електростанцій.

В Україні не розроблено нормативно-правове забезпечення систем виробництва та використання енергії з нетрадиційних та поновлюваних джерел енергії, не розроблено стимулюючих заходів для розвитку цього напрямку теплоенергетики, немає достатнього наукового забезпечення розробки систем з використанням альтернативних джерел енергії. А у житлово-комунальному господарстві безліч проблем з впровадженням нових енергозберігаючих технологій.

Ми, учені і викладачі ІнБТЕГП, розроблятимемо комплексні дипломні проекти щодо впровадження енергозберігаючих заходів у ВНТУ. А готуючи студентів до фахової діяльності, ще більше акцентуватимемо на енергозберігаючих, екологічно чистих технологіях та обладнанні, зокрема із використанням альтернативних поновлюваних джерел енергії.

**Станіслав ТКАЧЕНКО,
доктор технічних наук, професор,
заслужений працівник народної освіти України,
заступник директора ІнБТЕГП,
завідувач кафедри теплоенергетики**

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ – II міжнародна науково-практична конференція

приурочувалась Дню працівника автомобільного транспорту та дорожнього господарства і 30-річчю кафедри автомобілів та транспортного менеджменту нашого університету. У її роботі взяли участь фахівці 15 міст України (Київ, Харків, Житомир, Івано-Франківськ, Луганськ...), Росії (Краснодар), Румунії (Яси, Плоєшта).

Зініціювали проведення конференції кафедра автомобілів та транспортного менеджменту нашого університету та кафедра автомобілів та механіки технічних систем Житомирського державного технологічного університету.

Відкриваючи пленарне засідання, з привітальним словом до науковців звернулися перший проректор ВНТУ, доктор технічних наук, професор Володимир Грабко та директор Інституту машинобудування і транспорту, професор Юрій Буренніков. Юрій Анатолійович розповів про наукові розробки кафедри АТМ щодо вдосконалення організації перевезень пасажирів автомобільним транспортом. Це насамперед розроблена кафедрою і прийнята до впровадження сесією Вінницької міської ради концепція розвитку пасажирського автомобільного транспорту Вінниці. У результаті впровадження цієї роботи на вулицях міста з'явилися нові комфортабельні автобуси великої місткості.

Конференція проходила в активному обміні науковими наробками. І в пленарному, і в секційних засіданнях від ВНТУ брали участь викладачі та аспіранти не тільки кафедри автомобілів та транспортного менеджменту, а практично усіх кафедр Інституту машинобудування та транспорту, а також магістри інженерного і наукового спрямувань, студенти, що мають хист до наукової роботи.

Слід відзначити цікаві доповіді на пленарному засіданні науковців з Національного транспортного університету. Це насамперед провідні фахівці галузі доктор технічних наук, професор Володимир Сахно та доктор технічних наук, професор Михайло Бідняк. Професор Володимир Сахно розповів про багаторічні дослідження кафедри, яку очолює, щодо перспектив використання триланкових автопоїздів в Україні. Це дуже важливо з огляду на збільшення обсягів перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні, особливо враховуючи вигідне географічне розташування нашої країни. Професор Михайло Бідняк у своїй доповіді основної уваги надав проблемам формування і функціонування системи управління автомобільним транспортом в умовах ринкових відносин, які є предметом багаторічних досліджень кафедри менеджменту НТУ, яку він очолює.

Доктор технічних наук, професор, декан факультету організації і управління автомобільним транспортом, завідувач кафедри Східноукраїнського національного університету імені Даля Олександр Кравченко дуже ґрунтовно розповів про результати досліджень надійності автомобілів і автопоїздів великої вантажопідйомності виробництва провідних закордонних фірм і вплив на неї специфічних умов експлуатації в Україні.

Слід також відзначити ґрунтовні доповіді аспірантів як

різних кафедр ВНТУ, так й інших навчальних закладів. Вони доповідали отримані результати, і в процесі дискусії мали можливість поспілкуватися з провідними фахівцями в галузі автомобільного транспорту стосовно напрямків подальших досліджень.

Після секційних засідань учасники ознайомились із ма-

*Учасники конференції
у художньому музеї нашого університету*

теріально-технічною базою університету. Відвідали діагностичний центр кафедри автомобілів і транспортного менеджменту, художній музей Центру культурології ВНТУ, ознайомились із музеєм історії нашого університету. Також побували в Національному музеї-садибі М.І. Пирогова і мали оглядову екскурсію Вінницею.

Гості відзначили, що матеріально-технічна база кафедри АТМ є однією з найбільш сучасних в Україні серед кафедр, які готують фахівців автомобільного транспорту. Кафедра насичена новітньою технікою, що дає змогу проводити наукові дослідження і навчання студентів на високому рівні. Нині за підтримки ректора університету створюється станція перевірки технічного стану колісних транспортних засобів під час державного технічного огляду, яка буде укомплектована сучасним діагностичним обладнанням. Тут студенти проходять практику і безпосередньо під час навчання отримуватимуть навички практичної роботи, освоюватимуть робочу спеціальність, суміжну з їхньою інженерною.

Віктор БІЛІЧЕНКО,
*кандидат технічних наук, доцент,
завідувач кафедри автомобілів
та транспортного менеджменту ВНТУ*

Фахові змагання

ВІДКРИТА ПЕРШІСТЬ УКРАЇНИ... В БУХАРЕСТІ на півфіналі першості світу ACM з програмування

Студенти-програмісти нашого ВНТУ випередили 32 іноземні команди, серед яких 15 команд класичних та технічних університетів п'яти столиць південно-східної Європи.

Цьогорічного півфіналу з програмування в Бухаресті українські команди очікували з нетерпінням. А лише кілька років тому боротьба з болгарськими, румунськими та сербськими студентами здавалася нереальною. Але створений у 2001 році з ініціативи нашого Вінницького національного технічного університету план підготовки українських команд до першості світу ACM з програмування вже за п'ять років дав свої результати.

До Бухаресту прибули усі команди, які увійшли до першої дев'ятки Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування, що відбулася у нашому університеті 9—13 вересня.

Серйозні наміри були й у команд з Болгарії та Румунії, які мають «зіркові» склади, оскільки стабільно (за винятком 2005 року) випереджають українських школярів за кількістю медалей на першості світу серед школярів. «Засилля» українських команд серед переможців півфіналу почало створювати проблеми з мотивацією болгарських та румунських студентів до напружених тренувань, тренери цих країн мали намір дати рішучий бій. Отже всі чекали драматичної битви. І битва дійсно була драматичною.

У півфіналі в Бухаресті зібралися 44 кращі команди провідних університетів південно-східної Європи. Команда ВНТУ вперше бере участь у півфіналі в повністю оновленому складі.

І ось — старт змагань! Командам пропонується розв'язати за п'ять годин одинадцять задач. І першою першу задачу розв'язує румунська команда Qwerty (14 хвилина). У «черзі за перемогою» четверту позицію посідає команда ВНТУ (першу задачу розв'язано на 25-й хвилині)!

Уже на 35-й хвилині найвищу позицію «назавжди» посідає команда Pointless (КНУ ім. Шевченка, в складі якої усі три учасники призери першості світу з програмування серед школярів). Команда ВНТУ опускається на шосте місце, але на 65-й хвилині наші хлопці розв'язавши другу задачу, знов повертають собі четверте місце, поступаючись лише киянам і румунам!

На двогодинній відмітці команда ВНТУ з двома задачами вже сьома. Наступає апогей битви!

У середині змагань команда ВНТУ знов підіймається на п'яте місце з чотирма задачами. Команда Pointless лідирує з відривом у три задачі, і щодо першого місця ні у кого вже не виникає сумнівів. Впритул за нами розташовується команда ХНУ, але інші українські команди — все ще за межами першої десятки.

І все ж українські команди мобілізуються і доводять свою силу. По закінченні четвертої години змагань у першій десятці за румунами залишається лише сьома та десяте місце. На жаль, і команда ВНТУ з п'ятьма задачами вже на дев'ятій позиції. При цьому, якщо перша команда розв'язала аж 9 задач, то всі п'ять наступних — по 6. Хто ж з них стане другим фіналістом?

Задля більшого драматизму, на останній час змагань табло «заморожують», і спостерігати динаміку змагань стає неможливо.

І ось змагання завершено. У першій десятці лише восьме та дев'яте місце залишаються румунам, усі інші — в українських команд! Результати практично співпадають з результатами всеукраїнського фіналу (за винятком «невдалого» виступу послабленої команди КПІ). Перемогу святкують команди КНУ (які в українському фіналі були другими та третіми) та харків'яни. Вони представлятимуть Україну у цьогорічному фіналі першості світу ACM з програмування.

Сумні хлопці з Донецька, які залишилися поза фіналом,

які залишилися поза фіналом,

Збірна ВНТУ одразу після завершення змагань: тренер Володимир Месюра, члени команди Олексій Стах та Віталій Невідомий

та чемпіони України з КПІ, які фінішували п'ятими.

Сумні і наші хлопці. Вони хоча й виконали програму-мінімум, посівши десяте місце, але завершили змагання на найнижчій позиції за всі п'ять годин. Нестача досвіду стала причиною неправильного вибору останньої задачі, яка виявилася надто складною, тоді як не помітили дві простіші задачі. Вони випередили 32 іноземні команди, серед яких 15 команд класичних та технічних університетів п'яти столиць південно-східної Європи! І ми віримо, що вже наступного року хлопці боротимуться за медалі Всеукраїнської олімпіади і за вихід у фінал першості світу з програмування. Недарма наш університет має чудові олімпійські традиції програмування, і міцно утримує третю позицію серед українських команд у Бухарестських півфіналах першості світу.

А усіх бажаючих запрошуємо на тренування зі спортивного програмування, які проводяться членами нашої збірної Віталієм Невідомим (група 11С-06), Олексієм Стахом (1БС-07) та Костянтином Щепанівським (21С-06) щовівторка у комп'ютерному класі 2125. За довідками звертайтеся також до ауд.2121 до доцентів кафедри ІС Володимира Івановича Месюри та Ігоря Ростиславовича Арсенюка.

Також запрошуємо на особисту та командну олімпіади ВНТУ з програмування, які відбудуться у січні-лютому наступного року.

Можливо, саме Вас чекають медалі першості світу з програмування!

Володимир Месюра, кандидат технічних наук, доцент кафедри комп'ютерних наук ВНТУ, координатор Всеукраїнської студентської олімпіади з програмування, член міжнародного журі півфіналу першості світу з програмування

Світлина Олесі Дячок

Інтер-клуб

ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ ПРОБЛЕМИ ВИРІШУВАТИ ДОПОМАГАЄ ШЕФ МІСТА

Наш університет уже 30 років готує фахівців для інших держав. Нині у ВНТУ навчаються студенти з Німеччини, Туреччини, Єгипту, Литви, Росії, Білорусі, Кенії, Сенегалу...

З ініціативи міського голови Володимира Гройсмана вперше відбулася зустріч керівництва Вінниці зі студентами-іноземцями.

Нині у Вінниці здобувають освіту громадяни 65 країн світу. До міськради запросили представників найчисельніших земляцтв іноземних студентів. Політех представляли другокурсник Інституту інформаційних технологій та комп'ютерної інженерії **Макая Жорже Ельдер Памбу (Ангола)**, магістрантка Інституту автоматики, електроніки та комп'ютерних систем управління **Зуріта Рон Сінді Памела (Еквадор)**, першокурсник Інституту електроенергетики та електромеханіки **Хаппі Майк Ален (Камерун)** та третьокурсниця Інституту менеджменту **Сун Менгсін (Китай)**.

Розмову розпочали студенти Вінницького медичного університету імені Пирогова. І велась вона російською допоки не взяла слово студентка ВНТУ. Макая Жорже своєю висуканою українською спричинив справжнісінький фурор:

– Щиро дякую за надану можливість поспілкуватися з шефом міста! Коли я приїхав у Вінницю, тут був лише один ангольський студент, а тепер нас 66. Коли я запрошую своїх земляків, які навчаються в інших регіонах України, я їм кажу: «Приїздіть у моє місто!»

На зустрічі дійшли висновку, що варт закріпити за кожним великим земляцтвом іноземних студентів старшого офіцера міського управління ГУМВС у Вінницькій області. Адже студенти розповіли, що почасти трапляються прикрі випадки доволі некоректного поводження міліціантів при перевірці документів. Іноземні студенти, виходячи в місто, зобов'язані мати з собою окрім студентського ще й паспорт. А якщо паспорт вкрали чи загубив, то слід звертатись у посольство. У кращому випадку в Київ, а інколи в іншу країну чи навіть від'їжджати на батьківщину. Тому одразу на зустрічі Володимир Гройсман дав доручення виробити для іноземних студентів додатковий документ, який матиме усю

необхідну інформацію і буде дійсний на території Вінниччини. А паспорт нехай безпечно зберігається в гуртожитку. Стосовно ж нетолерантного ставлення представників органів правопорядку до іноземної молоді, то очільник міста пообіцяв, що особисто сам на зборах особового складу міського управління міліції пояснить як слід поводитись.

– Зачепили студенти й іншу проблему – незадовільні побутові умови перебування та проблеми з персоналом у лікувальних закладах міста, – говорить **директор Центру по роботі з іноземними студентами ВНТУ, кандидат технічних наук, доцент Андрій Яровий**. – А також пропонували свою активну участь у мистецьких заходах, громадському житті міста, адже якщо вінничани краще знатимуть культуру різних країн, то краще ставитимуться до іноземців.

Підсумок розмови у мерії – вирішено створити раду іноземних студентів при міському голові. Туди окрім них увійдуть також представники медичних і правоохоронних органів. Рада вирішуватиме проблеми, які турбують іноземців, залучатиме ініціативних до громадського життя міста.

Вінниця має бути комфортним містом і для українських громадян, і для іноземців.

Мандри

МИ НА TERRA HEROICA

Подорож до міста, котре поступається кількістю історичних пам'яток лише Львову та Києву, – до Кам'янця-Подільського.

Декан факультету автомобілів, їх ремонту та відновлення, доктор технічних наук, професор Андрій Поляков організував цю поїздку своїх студентів в час двох фестивалів: TERRA HEROICA та щорічного фестивалю повітряних куль.

За підтримки прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко відбувся V військово-історичний фестиваль TERRA HEROICA. Він є одним з наймасштабніших на терені Східної Європи. Гості фестивалю на власні очі мали можливість побачити справжні військові табори, муштри та побут армій 17 ст. Близько півтисячі воїнів зійшлися в битві під стінами Старого замку за декілька кроків від глядачів. Все старе місто стало великою сценою, на якій спонтанно відтворювалися сюжети 350 річної давнини – пішні учти, військові паради, робота ремісничих цехів.

Мандрувати з нами запросили студентів з інших вишів Вінниці. Рано-вранці рушили на захід. У салон автобуса промені ранкового сонця, що нас наче наздоганяло, додали затишку і світла. Студентки-лінгвістки розмовляли то російською, то українською, то німецькою, то англійською. А Сашко, майбутній психолог, завжди влучно жартував, чим суттєво сприяв, аби усі заприятелювалися.

У Кам'янці-Подільському нас уже чекав екскурсовод – викладачка тамтешнього національного університету ім. І. Огієнка пані Регіна.

Усіх надзвичайно вразили краєвиди каньйону і острова. А потім ми попрямували до місця, де збуваються бажання. То арка, що є входом на територію католицького собору святих Петра і Павла.

Нарешті фортеця! Були і на мурах, і у вежах, дісталися підземелля, де тримали в ув'язненні Кармелюка. А у боргову яму кожен кидав монетку, аби не мати боргів.

Дорога назад до Вінниці минала швидко. Адже ми заприятелювали, і розлучатись не хотілося. Тож, вирішили і надалі подорожувати гуртом. А куди – вибір за нашим очільником, професором Поляковим, адже він знає, що подобається студентам.

Олександр ПАНАСЮК, група 2Т-06 ІНМТ

РАДОСТІ НАМ СОКРАТОВОЇ!

Наша традиційна університетська зустріч поколінь цьогогоріч відбулася в знаменний день – 28 жовтня. 65 років тому Україна була звільнена від німецько-фашистських загарбників.

Для нас – історія. Для воїнів Великої Вітчизняної – власне життя.

Гвардії полковник у відставці Микола Макаренко, льотчик-винищувач реактивної авіації. Брав участь у бойових діях Прибалтійського та Білоруського фронтів. Нагороджений орденами Великої Вітчизняної війни I ступеня, II ступеня – двічі, двома орденами Червоної Зірки, багатьма медалями

– Хочу низько вклонитись нашим ветеранам за те, що ми нині можемо працювати, а ви, студенти, навчатись. Дуже гірко, що сьогодні ветерани не мають тієї уваги, шаноби, якої заслужили, – з сумом констатує доктор технічних наук, професор Володимир Осадчук.

Сумно, що ряди ветеранів Другої світової безжально рідшають. На зустрічах поколінь їх усе менше... Цьогоріч відійшли у вічність ветерани Великої Вітчизняної, ветерани університету – полковник Василь Компанець, кандидат технічних наук, доцент, інвалід ВВВ Олександр Кузьмін...

– Гарні, вдячні слова говорити людині слід сьогодні, за її життя, а не завтра. – Полковник у відставці Рафік Алієвич Асадов працює в нашому університеті понад два десятиліття. – Історія людства пам'ятає 14 тисяч воєн. Але найкровопролитнішою, наймасштабнішою була Друга світова. Вона забрала 70 мільйонів життів, охопила 82 держави. Фашисти планували в Україні знищити усіх, хто старший 50 років, а юні, кому до 17-ти, мали стати донорами. Українська земля рясно полита кров'ю радянських воїнів. Зокрема й моїх земляків-азербайджанців. В українській землі спочивають три мої брати. Двоє загинули при висадці Керченського десанту у 1943 році. Третій поліг 19 березня 44-го при визволенні Вінниці. У бою, що зав'язався на високому березі Південного Бугу, поблизу місця, де тепер школа №3.

Проректор з виховної роботи, кандидат технічних наук, доцент Анна Писклярова ще будучи студенткою, брала активну участь в університетських зустрічах поколінь. Анна Валеріївна подякувала шановним гостям за те, що прийшли на свято, що погодились поспілкуватися. А студентам побажала уважно слухати і головне – почути ветеранів, адже їхній досвід неоціненний.

На нашому святі традиційно зустрічаються представники трьох поколінь: студенти, викладачі та шановні ветерани. Для багатьох університет – не лише місце роботи, а й справді другий дім. Працюють родинні династії: ректора, академіка АПН України Бориса Мокіна, першого проректора, доктора технічних наук, професора Володимира Граб-

ка, директорів науково-навчальних інститутів Олексія Азарова, Василя Кичака, Георгія Ратушняка, Юрія Буреннікова, Миколи Небави, завідувачів кафедр, професорів Володимира Осадчука, Василя Сердюка, Олега Мороза...

Навесні наш університет відзначатиме свій піввіковий ювілей. Тож, з особливою шанобою віншували тих науковців, які започатковували наш ВНЗ.

Професор Станіслав Ткаченко був з 1968 по 1971 рік першим деканом вечірнього відділення Вінницького філіалу КПІ. Сьогодні Станіслав Йосипович – доктор технічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри теплоенергетики. Вшановували професора Вадима Ребедайла, Галину Котлярову... Галина Павлівна прийшла працювати у наш ВНЗ, коли тільки створювався загальнотехнічний факультет під керівництвом професора Романа Кігеля. Галину Павлівну називали романтиком хімії. Вона стала першою жінкою-доцентом нашого політеху.

Полковник медичної служби у відставці, заслужений лікар УРСР Павло Коба. Павло Полікарпович – кавалер орденів Великої Вітчизняної війни I ступеня, За мужність, нагороджений вісімнадцятьма (!) медалями. У лавах ЗС СРСР прослужив 40 років. Потому два десятиліття працює головою лікарем університетського санаторію-профілакторію «Супутник»

А перша жінка-доктор наук нашого ВНТУ – Лариса Азарова, завідувач кафедри мовознавства.

У завідувача кафедри містобудування та архітектури Ігоря Дударя 33 роки науково-педагогічної діяльності. Керував будівництвом корпусу №2 нашого університету. А коли відкрився будівельний факультет, Ігор Никифорович, відпрацювавши 4 роки на виробництві, переходить на науково-дослідну роботу. Коли ж у ВПІ відкрилася аспірантура, він став першим аспірантом ВПІ. У 39 років закінчив

**Майбутній абітурієнт університету
Олексій Степанов читає вірш
Володимира Сосюри «Любіть Україну»**

перший варіант докторської дисертації. У Тунісі читав французькою мовою лекції у тамтешньому гірничому інституті.

– Нині світ дуже швидко змінюється. І вам, молоді, треба вміти швидко приймати рішення. А щоб уміти це робити, треба мати багато знань, – зауважує Ігор Никифорович.

З січня 1966-го працює у нашому ВНЗ Володимир Осадчук. Понад 42 роки! Під його керівництвом захистили дисертації 22 кандидати наук. А професори Філінюк, Молчанов, Новіков, Кичак, Осадчук, пишучи докторські, мали його науковим консультантом.

– На моїх очах зростали стіни нашого університету, зростали, захищаючи кандидатські і докторські, викладачі. Коли я прийшов працювати у наш ВНЗ, був тільки фундамент першого корпусу і зведено три поверхи гуртожитку №1. Завжди студентам нагадує, що вони повинні в житті ставити найвищі цілі і намагатись їх досягнути. Тоді життя буде змістовним і цікавим. Коли Сократа, одного з найбільших інтелектуалів світу запитали, що йому приносить радість, він відповів: праця. Праця над вдосконаленням себе.

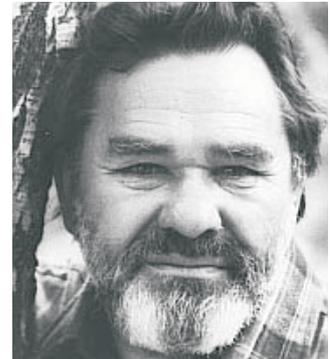
– Ми добре знаємо філософів Китаю, Греції, а чи знаємо ми належним чином видатних людей України? Чи багато знають, що Х-промені відкрив український фізик Іван Полуй, а Рентген у нього тоді працював лише лаборантом? А те, що Олександр Смакула – фундатор фізики твердого тіла, винахідник антирефлексійного покриття лінз? Його ідеї ввійшли в побудову приладів нічного бачення, він долучився до розвитку квантової теорії, мав чимало ґрунтовних ідей про багаторівневість структури навчального процесу у вишах, про гуманізацію й екологізацію освіти. – Наукові розробки й самого завідувача кафедри загальної фізики та фотоніки ВНТУ, доктора технічних наук, професора Сергія Павлова в галузі біомедицини мають міжнародне визнання. Він, до речі, випускник нашого університету. – Зараз на нашій кафедрі ми зробили стенди для студентів про видатних українських фізиків. Коли я був у Хорватії, розмовляв з професором, він сказав, що знає 15 поколінь свого роду. І так там більшість родин. А нам, українцям, до таких родинних глибин ой як далеко!

Зустріч видалась теплою і широкою. Три університетські покоління затишно поспілкувались за філіжанкою кави і духмяного чаю. За святковий стіл, за найкращу розкіш – спілкування, вдячність організаціям – профспілки працівників університету, з чієї ініціативи маємо таке свято з 2000-го року.

Особистість

Президент нашої держави підписав Указ «Про відзначення 90-річчя від дня народження Миколи Руденка», у якому наголошується на необхідності вшанування пам'яті видатного діяча українського правозахисного руху, письменника, філософа, Героя України.

СИМВОЛ СЛОВА І ЧЕСТІ

Історія нашої літератури, коли говоримо про особистості, позначена у більшості трагічними біографіями. З поміж них маємо і Миколу Руденка, якого нинішнє покоління просто не знає. Його називають «останнім із могікан» української літератури ХХ століття. Помер він на 83-тньому році життя у 2004 році у Києві. По ньому лишилися гарні книжки «Вітер в обличчя», «Остання шабля», «Орлова балка», «Економічні монолози», «Хрест» та інші. Уже в часи відновлення української державності він стає лауреатом Шевченківської премії.

Мабуть, ще менше людей знають про його життєвий шлях. Народився на Луганщині, учасник Другої Світової Війни, важко поранений, нагороджений двома орденами та шістьома медалями. З 1947 року член Спілки письменників України. Був редактором видавництва «Радянський письменник», секретарем парткому СПУ. Під час Сталінської кампанії проти «космополітів» (1949р.) – відмовився писати звинувачення проти письменників. Він єдиний виступив на захист авторки роману «Людолови» Зінаїди Тулуб, яку заслали в Казахстан. Це стало новим етапом письменника – народився Руденко-дисидент.

На початку 60-х років він заперечує теорію додаткової вартості, пише твір «Енергія прогресу» та матеріали до «економічних монологів», критикує сталінізм. За критику марксизму і правозахисну діяльність його позбавляють партквитка, бо Микола Руденко після знайомства з Андрієм Сахаровим вступає до Міжнародної амністії. Далі арешт. Він знайомиться з правозахисниками генералом Григоренком, Оксаною Мешко, Олесем Берником. Децю пізніше стає одним із засновників української Хельсинської групи. Засудження до 7-ми років таборів суворого режиму, вилучення його творів з бібліотек та продажу – не зламали інваліда Вітчизняної Війни. Активні виступи правозахисників на Заході змушують Радянський уряд звільнити Миколу Руденка у 1987 році і вислати його за межі СРСР. Він стає Головою закордонного представництва УГС, працює на радіостанціях «Свобода» та «Голос Америки». Повернувся в Україну у 1990 році. До самої смерті брав активну участь у громадському та літературному житті України.

Для прийдешнього покоління Микола Руденко завжди буде взірцем слова і честі, патріотизму та відданості ідеалам гуманізму і справедливості.

**Леонід ФІЛОНОВ, доцент кафедри КСПП ВНТУ,
заслужений працівник культури України,
лауреат премії імені Гальчевського**

Світло і тінь

ТЕРИТОРІЯ ПОЗИТИВУ

Вона потужний імуностимулятор. І захистить краще, аніж настій ехінацеї чи навіть протівірусний арбідол. Знайдете її у залі 2262 нашого університету. Або тут <http://photo.vstu.vinnica.ua/>

Вона – це радість.

Відчуття, що ці фотознімки можуть комусь допомогти – зворухнути, вивести із песимізму і напруження, було головним поштовхом для Сергія створити свою персональну виставку. **Сергій Марков, завідувач лабораторій кафедри лазерної й оптоелектронної техніки і водночас фотокор нашого часопису «Імпульс»,** готував її ретельно – 9 місяців. Відкрився вернісаж 5 листопада – в день його 45-річчя. І час, коли до тривоги, спричинених світовою кризою, додав свого А(Н1N1).

Найсуворіший Сергій критик – **дружина. Яніна Скорокова, кандидат технічних наук, доцент кафедри інженерної графіки,** теж переконана, що нині, коли світ весь час у негараздах, особливо актуальним є вміння помічати прекрасне. Слід вчитись радіти.

«Сергій не лише творить літопис історії університету у фотодокументах. Його фотопейзажі віддзеркалення не тільки природи – віддзеркалення душі. Скільки краси і гармонії в цій землі! Хай з кожним роком таких миттєвостей краси, які хочеться зупинити, буде у Сергієвім житті усе більше!» – Зичить **директор Центру культурології і виховання студентів ВНТУ, професор Тамара Буальська.**

«Я тільки сьогодні усвідомив, якого високого рівня фотохудожник працює поряд з нами. – Зізнається **завідувач кафедри ЛОТ, доктор технічних наук, професор Володимир Кожем'яко.** – Він так майстерно показує нам те, що ми бачимо щодень і не помічаємо! Щиро бажаю, щоб наступною значущою подією у долі Сергія Михайловича став захист кандидатської дисертації».

– Настала мить, коли відчув, що варт поділитися тим, що надбав, з людьми. Моя мета – аби хоч одна фотографія зачепила глядача, аби кожен знайшов щось для своєї душі. Виставка різнопланова – пейзаж, архітектура, портрет, репортаж. Прагнув показати усі напрямлення, хоча по кожному з них можна було б зробити свою виставку.

Дуже хочу популяризувати фотографію серед студентів, адже більшість з них не мають культури фотографування. Слід їм прививати творчий погляд на фотографію. Це не просто відображення побутових сцен. Основна ідея фотографії – зупинити момент емоційного піднесення, знаковість події.

Були часи, коли ми мали вдома фотозбільшувачі, в ванночках хлюпали проявник, закріплювач. Згодом японці заселили «мільниці», чим відбили бажання до фототворчості. І нинішні студенти не знають, що таке діафрагма, витримка, як їх між собою поєднати. Тепер на стику тисячоліть плівку замінила цифрова техніка. І знову є простір для творчості. Техніки новітньої багато, але шедеврів не більше. Як і фарб найсучасніших, пензликів безліч, але пропорційно від того високохудожніх полотен не створюється. Кафедра культурології намагається студентів залучити до прекрасного – це неоціненно. І я, ще будучи студентом, отримав інтерес, прагнення до творчості саме завдяки кафедрі.

– **Сергію, що найбільше до вподоби фотографувати? Оглядаючи виставку, визначити, що Вам ближче, або що краще вдається, складно. Глядачі відзначали знімок дерева, чиї гілки, як руки, підняті до неба.**

– І запитували, чи є цифрова обробка. Дерево з «руками» – то якраз приклад цифрової обробки. Делікатної, такої, що створює загадку. А що мені більш подобається? Під настрій. І те, що цієї миті гармонійне, що мене зворухнуло. Якась квітка чи кішка... Тварини завжди безпосередні, вони не позують. Портрет зробити найважче, адже людина хоче виглядати на фотографії якнайкраще, але не знає, як цього досягти. Тому і міміка дуже неприродна. Фотомоделі цьому вчать. Насамперед слід змінювати свій внутрішній стан під час зйомки. Доброта повинна бути всередині.

Скільки фотографів, стільки й портретів вийде з однієї і тієї ж людини. Суворо ставитиметься фотограф до людини, портрет вийде суворим. А якщо фотограф добра людина, ця доброта передається тому, кого він знімає, і портрет вийде приятним. Але фотограф повинен уміти усе – зробити з однієї й тієї ж людини і добрий портрет, і суворий, і авторитарний, залежно від завдання. Якщо знімаю викладачів, то насамперед прагну передати людяність. Аби студент, подивившись на фото, подумав: «От який класний викладач! Я хочу в нього вчитися!» Моя мета, щоб людина виглядала природно.

– **Чому фотознімкам не даєте назви?**

– У назві глядач шукає підказки. А фотографія без підпису змушує людину думати саму.

– **Витримка, діафрагма, як їх поєднати слід знати і тепер, хоча нині цифрове фото.**

– Почасти люди покладаються на автоматичний режим роботи камери. Це хибно. Фотоапарат – машина, яка налаштована на певний алгоритм роботи. Програма має задовольнити максимум сюжетних рішень, налаштована на середньостатистичний об'єкт. Прийнято мати на знімку 18% сірого. У переважній більшості сюжетів ця вимога задовольняє. Але якщо знімаєте на білому снігу маленький об'єкт, скажімо, лижника, то отримаєте значну похибку. Апарат вирішить, що освітлення дуже багато, зменшить експозицію і знімок вийде чорним. На ньому маленького об'єкта взагалі не побачите. І навпаки, якщо знімаєте в темну ніч, автомат дуже завищить експозицію і об'єкт буде дуже пересвіченим. Це треба знати і коректувати. Тому в більшості сучасних апаратів цифрових треба дивитись, щоб був мануальний, тобто ручний режим зйомки, щоб ви могли за своїми вимогами виставити і витримку, і діафрагму.

Є такий звичай у фотографів: зняв, не поспішай дивитися. Через тиждень сприймеш знімок по-іншому. Правило золотого перетину у фотографії слід дотримуватись. Не варто ділити фотографію навпіл. Якщо пейзаж, бажане обрамлення. І щоб був передній план, середній і дальній. Фотографії треба вчитися. Виробляти в собі миттєву реакцію на неповторну мить.

– **А як виникло Ваше захоплення фотографією?**

– Чорно-білою ще в школі захопився. Проявник, закріплювач – це було в моєму житті. Потім друзі заохотили до кольорового фото. І знову кафедра культурології – запрошували знімати виставки картин. Потім побачив – сфотографував. Отак і назбиралась скарбничка.

– **Працюєте в кольоровій фотографії. Але інколи на сайті трапляються чорно-білі фото.**

– Чорно-біле фото доречне там, де колір не дає додаткової емоційної інформації. На сайті з'являються чорно-білі фото тільки тому, що колір не вдався. При певному освітленні важко досягти гармонії кольору, насамперед обличчя втрачає природний відтінок. Щоб це приховати, я забираю

колір. Чорно-біла фотографія – це тільки напрям. Якщо ви знімете рожевого фламінго на чорно-біле фото, хто зрозуміє, що він рожевий? От зебра не багато втратить без кольору.

– **Існує думка, що коли працюєш з плівкою, фотографії виходять більш природні, аніж коли з цифрою?**

– Раніш ця думка мала певний сенс. Нині ж цифра наскільки розвинулась, що пересічному глядачеві не просто відрізнити фото, зроблене на плівці, від цифрового. Але плівка залишається для професіоналів, вона має значно вищу роздільну здатність та значно ширший динамічний діапазон передачі напівтонів.

– **Сергію, все ж, як Ви уявляєте популяризацію фотографії у нашому університеті.**

– На мою думку варто організувати конкурси на кращі фотографії серед студентів, викладачів та співробітників, влаштовувати фотовиставки з різних тема-

тик. Це можуть бути як загальноприйнятні (пейзаж, архітектура, подорожі, флора та фауна...), так і тематичні, що пов'язані з певною подією чи проблемою (екологія нашого краю, історія...). Студенти – народ винахідливий, можуть запропонувати і свою тематику. Головне, аби не втрачати чуття доречності з точки зору моралі. Кращі фотографії, які відображають студентське буття, можна вившувати у фойє корпусів університету. Таким чином ми самі можемо створювати фотолітопис життя alma-mater. Це можуть бути і практики, і поїздки Україною та за кордоном, зустрічі з відомими людьми. Дуже доречним був би фотоаматорський гурток, де студенти могли б обмінюватися знаннями з теорії та практики фотомистецтва. До того ж в Інтернеті є безліч джерел інформації з цього приводу. Було б лише бажання її освоїти. Отож, рушаючи в подорож чи відрядження, як найнеобхіднішу річ не забудьте фотоапарат. Адже від вас чекатимуть не лише звичного формального звіту, а й фотографічного з цікавими світлинами. Тому залишаю свою адресу, на яку можна надсилати фотознімки на конкурс msm01@mail.ru

Юна берегиня

Рубрику веде член Національної спілки письменників України, професор кафедри культурології Михайло СТРЕЛЬБИЦЬКИЙ

ПРО ГРАФІКУ КАТЕРИНИ ДІДИК

Коли три роки тому першокурсниця ІнаЕКСУ (ЗАВ-06) Катерина Дідик представила у «Студентській Музі» свої кількоро картин, виконаних олійними фарбами, цікавість з боку наших читачів була велика. Декотрі з викладачів кафедри КСПП навіть побажали придбати оригінали творів; врешті вдовольнилися кольоровою копією.

І ось перед нами Катрина графіка, так само оригінальна та витончена. Настільки витончена та змістовна, що навіть вимогливі професіонали з ДП «Вінницька картографічна фабрика» похвалили. Перспективи співпраці з ними відкриваються. Перспектива ж персональної виставки у галереї ВНТУ – скажімо, через рік, уже на випускному курсі – теж може стати реальністю. За умови постійної наполегливої цілеспрямованої праці. Тут би, як сказав письменник Юрій Олеша, стати на принцип «Ні дня без рядка» (ну – ні дня без штриха тобто!). Бо якщо навчання (а К. Дідик – відмінниця навчання!) то – звісно ж, святе, – то енергії від деяких інших своїх творчих захоплень (гра на ударних інструментах у самодіяльному студ. ансамблі, наприклад), можливо, й варто трохи «перемкнути» на образотворчість?

У будь-якому разі мені приємно відзначити її зрослий за ці роки талант образотворення. Приємно й те, що, походзячи з досить успішної родини (онучка колишнього керівника області М. А. Дідика, донька успішного підприємця), Катря живе повноцінним духовним життям, бажає покладатися в житті щоденному на власні сили. Скромна. От скромності, можливо, й дещо менше варто виявляти: в час, коли усі довкола – здібні і нездібні – тільки те й роблять, що «розкручуються», така скромність унікальна. Та – чи виправдана?

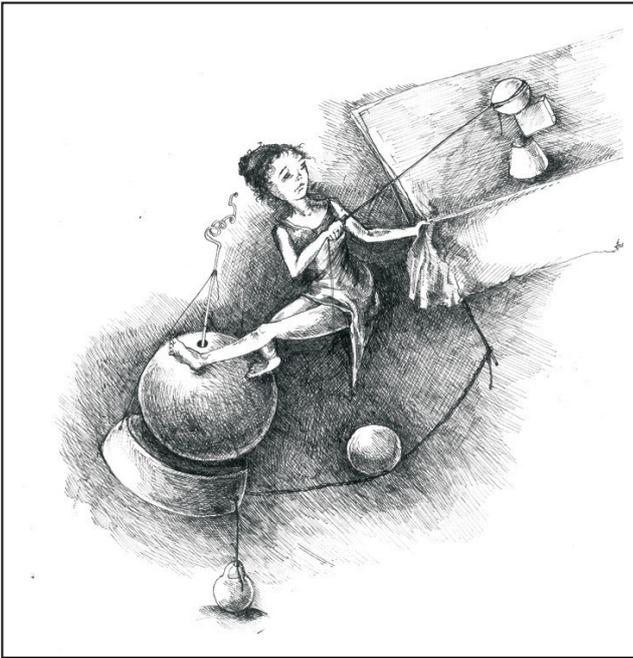
Івасик-Телесик

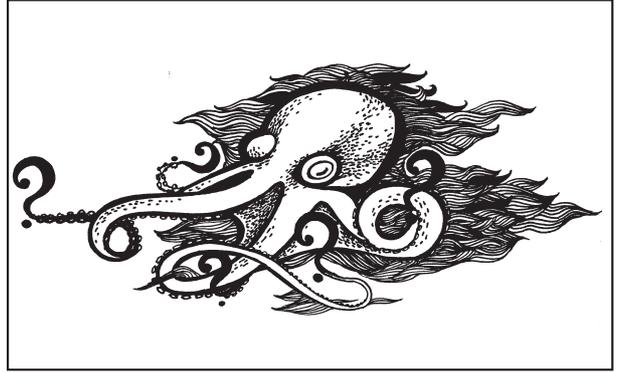
Ах ти ж наш Довгодзьобику

Він навіть вмерти прагне у небі...

Дівчина на кулі неземній

«Восьминіг-Осьмомисл». Ілюстрація до збірки поезій М. Стрельбицького «Школа перепитувань» (2009 р.)

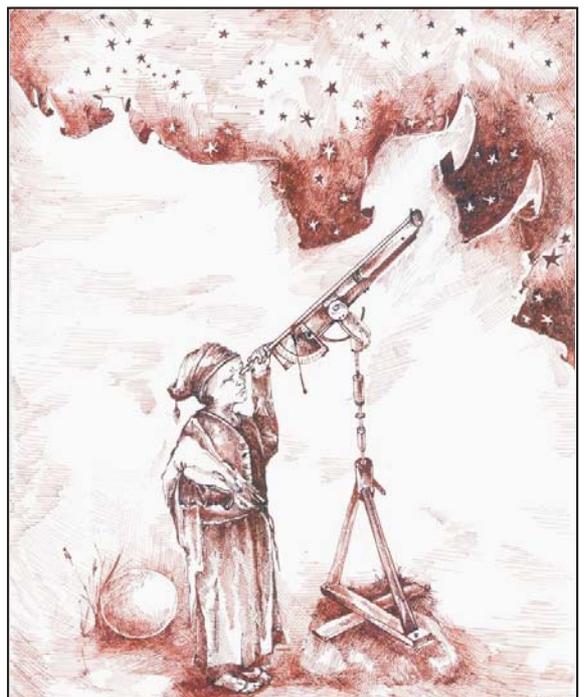
Дві мудрості

Чому я не сокіл? Чому не літаю?

Страхи

Майбутній абітурієнт ВНТУ

СЕМІНАР ОПЕРИ

У грудні у ВНТУ відбудеться семінар з новітніх веб-технологій всесвітньо відомої норвезької компанії Opera Software. Компанія розробила та випускає веб-браузер Opera для персональних комп'ютерів і ноутбуків, а також мобільний браузер Opera Mini для смартфонів і Opera Mobile для мобільних терміналів. У ВНТУ Opera Software надасть для студентів унікальну можливість особисто поспілкуватися з представниками компанії та безпосередніми розробниками браузера Opera.

Головний доповідач – Чарльз МакКетіНевіл – керівник групи стандартизації Opera Software, член наглядової ради W3C.

17 листопада

Homo Studentis

Студентські роки – дивовижний час, найкраща пора в житті людини. Пора творчості, пошуку, перемог, кохання...

День студента відзначають з 1941 року. Таке рішення прийнято на Всесвітньому конгресі студентів в Лондоні в пам'ять про розстріляних фашистами чеських студентів-борців проти німецьких загарбників.

Згадуючи сумні події того дня, віриться, що вони тільки об'єднують студентську молодь усього світу, а на всій нашій планеті щорічно будуть у цей день святкувати і веселитися представники єдиної національності – студенти.

Чудові традиції святкування Дня студента має студентська братія нашого Вінницького національного технічного університету. На перервах між парами лунає музика, не припиняється калейдоскоп жартів і конкурсів, вікторин та ігор.

Викладачі цього дня роблять усе можливе, аби настрої залишався мажорним. Після занять старшокурсники запрошують першокурсників на підготовлену саме для них розважанку.

Уперше за час мого студентства у цей радісний день у наших університетських коридорах замість звичної святкової метушні – тиша. КАРАНТИН. Та ми, сьогоднішні студенти ВНТУ, не забули про своє свято. І хоча нині доречно таки утриматися від гамірної компанії, проте своїх друзів варт привітати есемескою чи електронною листівкою. Тож, пам'ятаючи проблеми, не варт забувати, що кожен незалежно від обставин може подарувати собі й своїм друзям мажорний настрій. Адже студентство – це стан душі. І, беззаперечно, – один з найкращих.

Валерій ГРАНЯК, студент групи ЕПА-07, Інститут ЕЕЕМ

Редколегія:

А. В. Пислярова
(головний редактор),
І. П. Зянько
(редактор),
П. Г. Гордійчук
(відпов. секретар),
Г. М. Багдасар'ян
(техн. редактор),
Б. І. Мокін,
Т. Б. Буяльська,
О. Н. Романюк,
О. В. Осадчук,
С. В. Павлов,
В. Г. Лисенко,
Т. С. Криклива,
М. П. Стрельбицький.

Адреса редакції:

кімн. 218, головний корпус,
Хмельницьке шосе, 95,
21021, м. Вінниця

Телефони:

внутрішній — 22-68
з міста — 59-82-68

E-mail:

impuls@vstu.vinnica.ua

«Імпульс» — щомісячник

Вінницького національного технічного університету.

Свідоцтво про державну реєстрацію
ВЦ № 424 від 29.12.2000 р.

Зверстано у видавництві ВНТУ
«УНІВЕРСУМ-Вінниця»

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, кімн. 114, тел. 59-85-32

Комп'ютерна верстка — Тетяни Крикливої
Олени Кушнір

Світлини — Сергія Маркова

Підписано до друку 19.11.09. Формат 29,7×42 1/2.

Наклад 574 прим. Зам. № 2009-191

Віддруковано у комп'ютерному інформаційно-
видавничому центрі ВНТУ

м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
головний корпус, 1-й поверх, тел. 59-81-59